

KIS IRADÓ

MOHAMEDÁN GYERMEKÉLET. A csemege-árusnál. (Lásd a 171. lapon.)

XXVIII. kötet, 11. szám.

Ára negyedévre 1 ft 40 kr
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1885. márczius 15-én.

A KÉT JÓ BARÁT.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

HTOLÉRTÉK a futkosó Nellikét s hívták lapdázni; de Nellike sokáig kérette magát s Gábor meg nem foghatta, mit törődik Emil annyira vele; hiszen tartsa a leány szerencséjének, ha ők, nagy iskolás fiuk, játszanak vele. Végre mégis rászánta magát Nellike a játékra s jókedvűen fogtak hozzá.

De a Gábor jókedve nem tartott sokáig. Ő a játékot úgy szerette, ha vigan, de annak módja és rendje szerint folyik; Nellike pedig, mint afféle elkényeztetett pajkos jószág, úgy értette a játékot, hogy azt teszi, ami őt legjobban mulattatja. Mivel pedig mindig szeretett inceselkedni, bohóskodni, most az jutott eszébe, hogy Gáborral is ingerkedni fog. Mindig úgy dobta a lapdát, hogy Gábor meg ne kaphassa, vagy nagyon közelre, vagy túlságosan messzire; oly ügyesen tette ezt, hogy Gábor jó ideig nem vette észre a boszantást; azt hitte, ő maga az ügyetlen. Szaladt hol előre, hol hátra, csak hogy elkaphassa a lapdát, de biz ez ritkán sikerült; hanem annál többször megesett, hogy Gábor orra bukott s ilyenkor Nellike alig győzte a kaczagást. Gábor már alig lihegett, ki is volt egészen pirulva s meg nem foghatta, mi lelte ma, hogy olyan ügyetlen. Lassan-lassan azonban észrevette, hogy Emilnek Nellike mindig szépen rendesen dobja a lapdát. Megfigyelte tehát, mikép dob a pajkos leányka s mikor egyszer megint úgy dobott, hogy nem lehetett elkapni a lapdát, Gábor türelmetlenül kiáltá:

— Ha még egyszer így dobsz, nem játszom tovább.

De Nellike afféle eleven kis ördög volt, a ki ha egyszer belekezdett a bohóskodásba, nem egykönnyen hagyta abba. Nagyot nevetett a Gábor intésén s csak azért is megint úgy dobta a lapdát, hogy Gábor nem foghatta meg.

— Jól van, hát nem játszom tovább, szólt Gábor és boszusan eldobta a lapdaverőt.

— Ugyan Gábor, ne durcáskodjál, szólt Emil szinte ijedten. Hiszen Nellike nem tehet róla, ha a lapda néha félre röpül. Az bizonyosan csak véletlen. Lásd, én mindig elkapom.

— El ám, mert neked úgy dobja, a mint illik, és azt bizonyítja, hogy tud jól dobni, ha akar. Nekem nem akar jól dobni, én pedig nem tűröm, hogy bolonddá tartson.

Nellike közönyösen vonogatta a vállát, aztán hirtelen sarkon fordult s ott hagyva a fiukat a faképnél, vigan dalolva odább ment.

— Jöjj no, játszunk tovább, szólt Emil.

— Nem megyek én, elég volt ebből ennyi.

— Ugyan ne fortyanj föl mindjárt annyira, csitítá Emil. Lásd Nellike ezt csupa jókedvűben tette, ha szándékosan tette; ingerlkedett, tréfált s játéknál nem kell az effélet komolyan venni. Ha te is épen úgy dobálsz neki vissza a lapdát, akkor te is nevezhetnél volna és Nellikének eszébe sem jutott volna megragadni.

Ga
félíg-me
igaza E
akkor a
venni.

—
Nézd, N
vár reán

Gá
sem sok
mikor E
vát, utá
Emil ok
csakhan
tak. Egy
sikoltott
ijedt.

—
mon! J
En

like föle
—
áltá Gá
De
vége let

Ritka f
—
hogy G
hernyót

—
ilyen f
sem fog

—
néd, me
irtózik
nem bá
állatok

Gábor egy ideig még duzzogott, de félig-meddig belátta, hogy van egy kis igaza Emilnek. Ha játszanak, tréfálnak, akkor az efféle bohóskodást tréfára kell venni.

— Jöjj no, szólt Emil és karon fogta. Nézd, Nellike ott áll a bokor mellett és vár reánk.

Gábor sokkal jobb szivü volt, hogysen sokáig tudott volna nehezteni, kivált mikor Emil kérlette. Visszanyerte jókedvát, utána mentek a pajkos Nellikének s Emil olyan vig tréfákat talált ki, hogy csakhamar mindhárman versenyt kacagtak. Egyszerre azonban Nellike rémülten sikoltott föl, úgy hogy a két fiu is megijedt.

— Mi a bajod? kérdé Emil.

— Jaj...egy hernyó...itt a ruhámon! Jaj de förtelmes!

Emil eltávolította a hernyót s Nellike fölemelte a lábát, hogy agyon tapossa.

— Ne bántsd, ne taposd össze! kiáltá Gábor.

De már későn volt, a hernyónak vége lett.

— Beh kár! sajnálkozáék Gábor. Ritka fajta volt, rég kerestem ilyen.

— Tudnod kell, Nellike, szólt Emil, hogy Gábor nagy természetbuvár; még hernyót is gyűjt.

— Oh pfuj! Hát te kezdedbe fogod az ilyen förtelmes teremést? Akkor soha sem fogok veled többé kezni.

— Azt ugyan nagyon okatlanul tenéd, mert az csak fonák szokás, ha valaki irtózik az olyan állattól, rovarától, mely nem bánthatja. Hát te nem szereted az állatokat?

— Oh dehogy nem! A madárkámát, cziczuskámát nagyon szeretem, de azok szépek is ám.

— Szép és érdekes lehet a hernyó is. Nem beszélnél így, ha látnád, mikép fonja be magát és mint válik aztán gyönyörű pillangó belőle.

— Csakhogy a pillangó nem hernyó, és nekem ugyan hiába magyarázod, hogy szép a hernyó.

— No már ebben nincs igazad, Nellike, szólt Emil, mert Gábor igen érdekes dolgokat magyarázhatna neked.

— De nekem nem kell, felelé a kis leány gunyosan. Ha olyan nagyon tudós, hát legyen tanár.

— Épen arra készülök is, szólt Gábor. Csakhogy leányokat soha sem fogok tanítani.

— És ugyan miért? kérdé Nellike kihívó hangon.

— Mert a leányok kiállhatatlanok, nem is tanulnak meg soha semmit.

— No hát akkor maradj magadnak. Jöjj Emil!

Gyorsan kezén fogta Emilt és magával ragadta, ott hagyva Gábort, ki boszusan nézett utánuk.

— Ugyan hogy tudtad annyira dicserni ezt a barátodat? szólt Nellike Emilhez. Én bizony meg nem tudnék vele félni.

— Dehogy nem, csak ismerd meg jobban. Gábor a legjobb fiu a világon, de nagyon érzékeny, nem tudja elviselni, ha nevetnek rajta. Ne is tedd ezt többé, Nellike.

— No persze! Ha nem érti a tréfát, maradjon otthon.

Gábor ezalatt egymaga járt fel s alá s mikor kissé meggondolta a dolgot, saját magára haragudott.

— Nem épen nagyon udvarias voltam, gondolá. Nellike végre is csak tréfált s én megbántottam. Pedig csakugyan csupa jókedv az egész Nellike, kár reá megharagudni. Majd, kiengesztelem.

Haza szaladt és nem sokára visszatért, karján hozva valamit, kendővel letakarva. Nellike a mint messziről megpillantotta, már megint vigan és kíváncsian szaladt feléje.

— Mi az? Mit hoztál? Mutasd!

— Előbb ki kell találnod, aztán megmutatom.

— Jaj, hát hogy tudhassam én azt? türelmetlenkedék Nellike. Mutasd no, hamar!

— Nem, találd ki. Ha kitalálsz, neked adom.

Most már Nellike még türelmetlenebb lett és hozzáfogott a találgatáshoz és százfélét mondott, furesánál furesábat. Már épen fogytán volt a türelme, mikor a kendő alól halk esicsérgés hallatszott:

— Madárka, madárka! kiáltá Nellike tapsolva. Ugy-e kitaláltam?

— Ki, felelé Gábor és levette a kendőt a kalitkáról, melyben kedves tengelicze madárka volt.

— Jaj de kedves kis jószág! szólt Nellike. És ezt most nekem kellene adnod, mert kitaláltam.

— Neked adtam volna a nélkül is, azért hoztam, felelé Gábor.

Emil csodálkozva hallotta ezt és fölkiáltott:

— Oda adod a madárkádat? Nellike, ezt nagyon nagyra kell ám becsülnöd, mert tudnod kell, hogy Gábornak ez a madárka volt a legkedvesebb jószága. Ennél becsesebb ajándékot nem adhatott volna neked.

— Csak megengedje mamácskám, hogy majd hazavigyük magunkkal.

Arról Nellike megfeledkezett nagy örömeiben, hogy meg is kellene köszönni az ajándékot. Gábor azonban maga sem gondolt ezzel, neki elég volt hogy Nellike annyira örült. Nellike kinyitotta a kalitka ajtaját és benyult a kezével.

— Kivehetem? kérdé.

— Ki, de vigyázz, nehogy elröppenjen.

— Oh, nem repül ő el tőlem.

Kivette a madárkát, czirógatta, nevetgélt hozzá, beszélt neki, aztán szabadon engedte ülni a tenyerén. A két fiú aggódva nézett a madárkára s szólni sem mert, nehogy megriaszszák a tengeliczét, mely most elröppenhetne. De nem is kellett szólniok. A madárka egy-két pillanatig mintegy kételkedni látszott, vagy csakugyan szabad-e, aztán megmozdította a szárnyait és — hirtelen felröppent.

— Jajj!.. elröpi! kiáltá Emil ijedten. Ejnye Nellike, ez már csuf dolog volt tőled.

— No bizony! felelé Nellike kacagva. Hiszen csak afféle közönséges tengelicze volt. Mamám úgy sem engedte volna meg, hogy az uton vesződjünk vele.

— Igen, de ez Gábornak kedves jószága volt!

— Hát ha olyan nagyon szerette, tartotta volna meg.

örömet

szerezte
hogy a
dog, ha
játshat

De

natban

tek szap

Sie

náczi elő

csit, az

készülte

kek! sz

tek föl,

előhivor

— Hiszen ő is velünk jön. Eddig is mindig velünk jött.

— De most többen vagyunk, nincs a kocsiban hely az ő számára.

Emil szinte megijedt.

— Igen, de neked akart örömet szerezni.

— Én meg a madárkának szereztem örömet. Tudod jól, hogy a madár csak akkor boldog, ha szabad. Most már játszhatunk tovább.

De éppen ebben a pillanatban hangzott a ház felől:

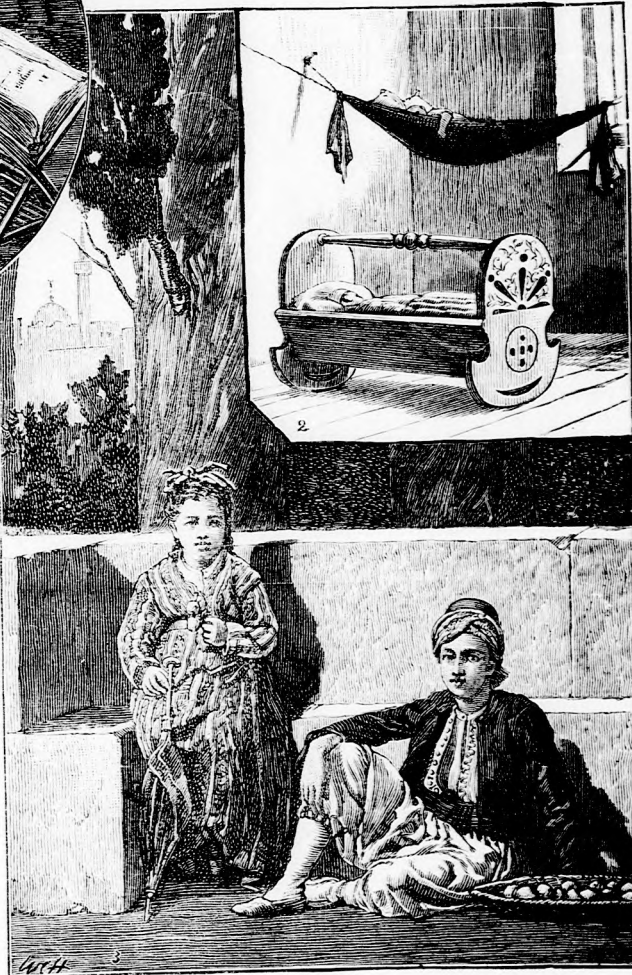
— Nellige! Emil! Jöjjetek szaporán!

Siettek a házhoz s a tornác előtt már ott látták a kocsit, az öregek pedig beszállni készültek.

— Szaporán, gyermekek! szólt az ezredes. Üljetek föl, megyünk az erdőbe.

— Akkor hát mindjárt előhivom Gábort, szólt Emil.

— Előhivod? Minek?

MOHAMEDÁN GYERMEKÉLET.

1. Tanulás. — 2. A gyermek-szoba. — 3. Ünneplő ruhában.

(Lásd a 167. lapon.)

— Oh apácska...de én megígértem neki...

— Azt nagyon rosszul tetted. Azt tudhatod, hogy az én engedélyem nélkül nem hívatsz vendéget.

— Akkor hát megyek hozzá és megmondom neki.

— Fölösleges. Nem várakozhatunk. Ül be!

Emil engedelmeskedett, de meg volt rontva az öröme s nem talált többé gyönyörűséget a kirándulásban.

Ezalatt Gábor ott a kertben az elröppent madárkát próbálta megfogni. A kis szökevény egy közeli fára szállt s Gábor hívogató szavára, füttyölésére vig esicsérgéssel felelt. Gábor utána kapaszkodott a fára s óvatosan kuszott előre az ágon, de a mint kinyújtá a kezét, hogy megkapja a madárkát, ez hirtelen fehröppent s a szomszéd ágra szállt; ott aztán megint vigan csattogott, mintha volt gazdája hiábavaló fáradozásán mulatna. Végre is abba kellett hagyni a vadászatot.

— Hát repülj szabadon, légy boldog, kedves madárkám! szölt Gábor busan. Szabad vagy... De nem tudom, lesz-e olyan jó dolgod, mint nálam volt... fog-e valaki annyira szeretni, mint én szerettelek! De jobb is, hogy elröppentél, mint ha annak a gonosz leánynak a kezében maradtál volna. Oktalanság volt tőlem, hogy neki adtam... persze, én jót akartam; azt hittem, hogy kedvesen veszi, jó barátok leszünk; ő pedig nevet rajtam, fitymálja az ilyen ajándékot... Természetesen, mert csak közönséges madárka, s én is csak afféle közönséges fiu vagyok, nem finom urfi!

Gábor egészen el volt keseredve Nelli-ke ellen s haza ballagott, épen mikor Emilék kikocsiztak. Most már Emilre is neheztelt.

— Lám, nem vitt magával... pedig mennyit emlegette, hogy majd együtt fogunk az erdőben játszani.

(Folytatása következik.)

TAVASZI MUNKA.

SZÖL Péterke Katikához:
 »Kis lány, ásót és kapát hozz!«
 Szölk Katika Péterkéhez;
 »Te meg nyulj a gereblyéhez!«

Ásó, kapa és gereblye
 Ott van a gyermek-kezekbe.
 S foly a munka nagyserényen
 A kikelet kezdetében.

Ássatok és kapáljatok,
 Ültessetek virágmagot,
 Egy hét múltán, két hét múltán,
 Lesz jáczint és lesz tulipán.

tudjuk, m
 kép mülá
 olyan m
 szédba, T
 sen látna

—

véled.)

Ha
 meglátja
 gözhajón
 lyón uta
 épen ol
 nem von
 talanabl
 vihar né
 erős és
 óra alát
 Európá
 meg a t
 sánál k
 melyek
 összeér
 kereszt
 évvel ez
 néven e
 tők ról
 korában
 csapódt
 kereszt
 nestől
 helyök
 Orpheu
 tudott

MOHAMEDÁN GYERMEKÉLET.

(Képekkel a czímlapon, a 165. és a 168—169. lapokon.)

ÁRTUNK már közel és távol országokban, hogy megismerkedjünk ottani kis pajtásainkkal, hogy megtudjuk, mit csinálnak, hogy tanulnak, mikép mulatnak. Most látogassunk el nem is olyan meszsziire, csak a harmadik szomszédba, Törökországba. Bizonyosan szívesen látnak ott is és azzal üdvözölnék:

— El szalam aleikum! (Béke legyen véled.)

Ha megnézik a térképet, mindjárt meglátjátok, hogy legjobban tesszük, ha gőzhajóra ülünk és a hatalmas Duna folyón utazunk le a Fekete tengerre, a mely épen olyan kevésbé fekete ugyan, mint nem vörös a Vörös tenger, de annál nyugtalanabb és aligha menekülünk egy kis vihar nélkül. Ez azonban nem baj, a hajó erős és az utazás nem tart sokáig; kilencz óra alatt eljutunk a tenger-szoroshoz, mely Európát elválasztja Ázsiától. (Nézzétek meg a térképen.) A tenger-szoros bejárásánál két oldalt két hatalmas szikla áll, melyek messziről úgy tűnnek föl, mintha összeérnének s a hajónak nem is volna hol keresztül osonni. Réges régen, több ezer évvel ezelőtt Symplegades vagy Cyaneae néven emlegették e sziklákat és azt mesélték rólok, hogy még régebben, a mesék korában e sziklák mozogtak, egymáshoz csapódtak, mihelyt valami vakmerő hajós keresztül akart ott evezni; a hajót mindeztől összemorzosták, aztán visszaálltak helyökre. Hanem egyszer egy regebeli hős, Orpheus hajózott arra s ez gyönyörűen tudott zenélni, hogy még a kemény szik-

lákat is elbűvölte; nem mozdultak meg, nem zuzták össze Orpheus hajóját és azóta sem tudnak többé megmozdulni.

Hogy ez csakugyan így történt-e, biz' én nem tudom, de ha mégis úgy történt volna, hát köszönettel tartozunk a vitéz Orpheusnak, hogy oly szépen tudott muzsikálni, mert most már a mi hajónk minden nagyobb veszedelem nélkül siklik végig a sziklák közt, a szűk tengerszoroson. Kiállunk a hajó szélére és gyönyörködünk a pompás tájban, mely két oldalt a parton szemünk elé tárul. Mind sürűbben találkozunk hajókkal és török kaikokkal (csónakokkal) s végre eljutunk a világ egyik leghiresebb városába, Konstantinápolyba. A hajóról nézve megragadó szép ez az óriási város, mely halmokon, völgyekben épült; a mecsetek (mohamedán templomok) aranyozott kupolái és karesu tornyai emelkednek mindenféle magasra a házak tömege fölé, a kikötőben pedig tömérdek hajó jön, megy, pihen; az árborcok egész erdőt képeznek. De ha partra szállunk és bemegyünk a városba, ott már nem találunk mindent olyan szépek; az utcák szűkek, piszkosak, mindenféle szurtos, gazdátlan kutyák hevernek és ki nem térnek a járókelők elől, akárhogy kiáltjuk is:

— Ust! Ust! (Takarodjál!)

Nagy a zsbongás az utcákon, tömérdek ember jár-ke, de a legtöbb olyan hanyagul, egykedvűen, mintha mind szörnyen fáradt volna. Még a kis »pasa zad« (basa fia) is, ámbár csak hét éves, olyan

komoly arcot csinál, mintha legalább is ötven éves volna, és nagy gondok aggasztanak; ha pedig köszönnek neki a szegényebb sorsuak, unottan, leereszkedőleg viszonozza.

Hanem egyszerre nagy gyermek-zsivajt, kiáltozást hallunk. No már ezt szeretjük, ez egészen úgy hangzik, mint mikor nálunk zsi-bong a vig gyermekserreg. Nagy csapat fiu közeledik, kísérve egy kis fiut, a ki most megy először iskolába. Ez olyan nevezetes esemény, hogy a többi fiuk, kik már járnak iskolába, egy kis időre abba hagyják a megszokott komolyságot s dalolnak, kiáltoznak nagy vígsággal vezetik az új pajtást az iskolába.

Az iskola-épület rendszeren valamely mecset szomszédságában áll. A tanterem meglehetősen egyszerű. Egy pár polcz áll a falnál, könyvek, vizes kancsó és a tanító csibukja (pipája) számára, a szoba közepén pedig szőnyeg vagy épen csak gyékény van elterítve; néhol alacsony kerevet is áll a fal mellett.

A mollah (tudós férfit) bő fehér öltönyben, fején zöld turbánnal, guggolva ül

a szőnyegen vagy a kereveten; a tanulók félkörben szintén guggolnak és tanulás közben előre-hátra hintálózhatnak, mert azt hiszik, hogy ez nagyon elősegíti a tanulást, így jobban megtartják emlékezetükben, a

mit tanultak. Mindnyájan fenhagon tanulnak s ezzel persze olyan zsivajt csapnak, hogy messzire elhallatszik. A tanító pedig igen hosszú nádpálcát tart a kezé-

ben, hogy ha valamelyik hanyag tanulót büntetni akarja, ezért ne kelljen fölkelnie kényelmes ülő helyzetéből.

A mit az ilyen iskolában tanulnak, az legfőképp a korán, a mohamedánok bibliája.

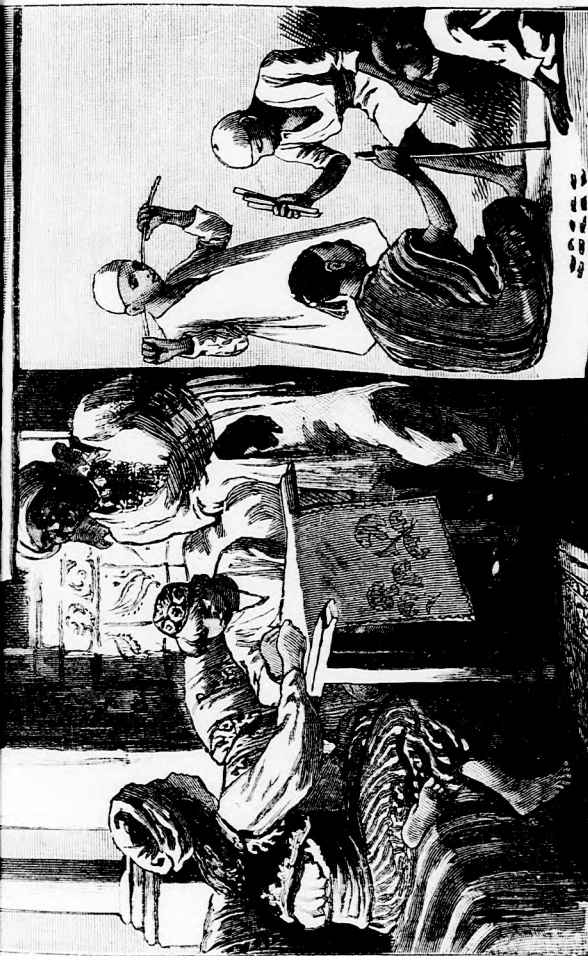
egyebet pedig nem tartanak szükségesnek, mert Mohamed, az ő prófétájuk, azt mondta, hogy nem jó a sok tanulás. Aztán úgy is megvannak győződve, amit tudni szükséges, az benne van szent könyvükben

a koránban, főlöleges tehát még egyéb tudományt is keresni. Hanem a török fiúkkal nehéz ám még a koránt is megtanultatni, mert a török szülők többnyire úgy vélekednek, hogy ha Allah (isten) úgy akarja, majd tanul a fiú, ha pedig Allah nem akarja, hát akkor úgy is minden hiába.

— A fiu nem akar tanulni, tehetek én róla? szól az öreg török.

A török fiuk pedig csak olyan kópék, mint más fiuk és ha látják, hogy senki sem szoritja őket tanulásra, szeretik könnyen végezni a dolgot, nem gondolván meg, hogy felnőtt korukban majd megbánják a mulasztást. A legtöbb fiu alig tanul meg egy kicsit olvasni-írni. A leányok tanítását pedig egészen az újabb időkig

egész fölöllegesnek tartották, azok tehát nem is jártak iskolába. Ha valamelyik fiu mégis megtanult egy pár oldalt a koránból és hiba nélkül el tudja mondani, akkor

MOHAMEDÁN GYERMEKELET.
Kedvenczek etetése. — Iskolában. — Himzés. — Munkalab-játték.
(Lásd a 167. lapon.)

A szorgalmas diáknak ebből kell egyes részeket leírni és könyv nélkül megtanulni. Olvasás és írás mellett tanulnak még egy kis számolást, nagyon kevés földrajzot,

ugyancsak büszke rá egész atyafisága; felöltöztetik ünneplő ruhájába és körülhordozzák az ismerősöknél, hogy ezek is lássák, milyen nevezetes tudós lett a fiuból. Gratulál is neki mindenki.

Ilyen a legtöbb iskola ugy Konstantinápolyban, mint a török birodalom többi városaiban. De vannak most már másféle iskolák is, mert lassanként belátták a törökök, hogy ennyi tudománnyal nem lehet már a mai világban boldogulni, mert más országokban sokkal többet tanulnak, ügyesebbek az emberek s a ki elmarad, az a vesztes. Most már tehát van egy pár olyan iskola is, minők a mi iskoláink s ezekben már a török kis legényeknek is ugyancsak hozzá kell látni a tanuláshoz. Gazdagabb szülők nevelőket tartanak, vagy pedig elküldik a fiukat Franciaországba, Angliába nevelőintézetbe. De ezt persze mégis csak kevesen tehetik és a gyermekek nagyobb része csak azokba a régi módu iskolákba jár.

A pénteki nap a mohamedán hitűeknek a vasárnapjuk. Ekor nincs iskola, a fiuk otthon maradnak és szórakoznak, kísértálnak vagy lovagolnak. Mert lovagolni már kicsike korukban megtanulnak s az apa, ha csak szerit teheti, vesz lovacskát a fiúnak, hogy ez szabad idejében nyargaláshasson. Természetesen csak a módosabb családok tehetik ezt, a szegény ott is gyalog jár.

Pénteken tehát egyik főmultság a lovaglás, ámbár nekünk ez nem volna nagyon multságos, mert Konstantinápoly szűk piszkos utcáin a hemzsegő sok ember közt nem valami kellemes a sétalovaglás. A kis lovast minduntalan megállít-

ják a kéregetők, aztán vigyázniuk kell arra is, hogy a tömérdek gazdátlan kutya valamelyikét agyon ne gázolja. Sehol a világon nincs annyi gazdátlan kutya, mint Törökország fővárosában. Szörnyen csuf, lompos állatok, igazi koldusok a kutyák közt, de e mellett nagyon jámborak, senkit sem bántanak és még hasznot is tesznek, mert fölszednek az utcáról minden hulladékot. Ezek a gazdátlan kutyák sajátságos szokásokkal is bírnak. Minden csapatnak megvan a maga állomása. Ide a viláért sem bocsát idegen ebet; ha idegen kutya mutatkozik valamelyik utcában, a régiék szorosán szemmel tartják és kegyelem nélkül elűzik, ha olyan helyen akar megtelepedni, a hol már régebben tanyáz más kutya; de ha az idegen atyafi talál olyan zugot, mely még nincs lefoglalva, ott békében hagyják s befogadják a maguk társaságába.

A török fiuk soha sem bántják ezeket a gazdátlan kolduskutyákat. Ha utban van valamelyik, rákiáltanak: »Ust!«, de nem ütik s még a lovak is rá vannak szoktatva, hogy ha kutya fekszik az uton, nem taposnak rá. A török gyermekek általában igen jók az állatok irányában, mert a mohamedán vallás tiltja az állatok kinzását. Hatalmas szultánok és basák is voltak, kik viláért nem vétettek volna egy legyeस्कének sem; csak hogy persze e mellett kegyetlenkedtek az emberek ellen, a mi mégis csak roszzabb.

De most kísérik tovább török diák-pajtásunkat. Már megelégette a lovaglást, hazatér és leugorván a nyeregből, lovát a szolgálta gondjaira bizza, maga pedig siet a szelamlíkba. Így nevezik a háznak azt a

részét, me
férfi-vende
apját, lev
ház másik
női lakos
sebb gyer
igen egy
falak me
állanak s
nyeg bor
látható se

Mik
a mama
előhívja a
nagyobb
nyek előt
leánya,
nek báty
előbb siet
vérkéhez
elmondor
gazdagab

Rem
addest (e
danak. A
báikba, a
De ez m
vagy má
ez után
velőjökk
lát, a m
himzésre
mindnyá
imádkoz
villás reg
folytatja
toba, va
a kik ezt
megállna

részét, melyben az apa lakik s melyben a férfi-vendégeket fogadják. Itt a fiu üdvözli apját, leveti utcai papucsát és bemege a ház másik részébe, a haremlikba, vagyis a női lakosztályba, hol a mama lakik a kisebb gyermekekkel. A szobák itt is, ott is igen egyszerűen vannak berendezve. A falak mellett széles alacsony kerevetek állanak s rajtok vánkosok; a pallót szőnyeg borítja, kép vagy tükör pedig nem látható sehol, mert ezt a korán tiltja.

Mikor a mi török diákpajtásunk belép a mama szobáiba, a mama megöleli és előhívja a kisebb testvéreket, mert a legnagyobbik fiunak nagy a becsülete a kicsinyek előtt. Elősietnek Fatime, a kicsike leányka, és Juszuf, a kis öcs és örvendének bátyjuknak, ki aztán játszik velök; de előbb siet a bölesőben fekvő legkisebb testvérkéhez is. Mialatt pedig ők játszanak, elmondom nektek, mikép telik a nap a gazdagabb mohamedán család házában.

Rendesen korán reggel kelnek és az addest (első mosdás) után rövid imát mondanak. A szülők aztán visszavonulnak szobáikba, a szolgák pedig elkészítik a kávé. De ez még nem az igazi reggeli. Csak egy vagy másfél órával később reggeliznek s ez után a fiuk iskolába mennek vagy nevelőjökkel tanulnak. Az apa dolgai után lát, a mama pedig a leánykákat tanítja himzésre s más kézi munkára. Délben újra mindnyájan találkoznak az ebédlőben, imádkoznak és esznek, de még ekkor csak villás reggelit, mely után ismét kiki dolgát folytatja. A mama ilyenkor megy látogatóba, vagy kísétál a kisebb gyermekekkel, a kik ezt nagyon szeretik, mert rendszeren megállnak egyik vagy másik édesség-árus-

nál s az öreg kereskedő jól kiméri a fontot, (Lásd a képet a czimlapon) a mama pedig szabad választást enged a kicsinyeknek, hogy a sokféle édességből azt válasszák, amit legjobban szeretnek. Nálunk is szereti a gyermek a czukros csemegét, de talán mégsem annyira, mint a kis török; ott általában apraja-nagyja igen kedveli az édes nyalánkságot.

Alkonyatkor újra imádság következik, az asam és ezután jön az igazi ebéd, mely nálunk persze már vacsora volna. Ha az apa férfivendégeket hívott, akkor ezekkel külön ebédel a szelamlikban; ha pedig női vendégek vannak, akkor ezek a mamával ebédelnek külön a haremlikben, mert idegen férfiak és nők nem ülhetnek egy asztalhoz s a nők, ha az utcára mennek, tartoznak egészen elfátyolozni arcukat. De ha nincs vendég a háznál, akkor a család tagjai mind együtt ülnek az asztalnál. Ez az asztal azonban nem olyan, mint a mienk, hanem alig egy lábnyi magas, inkább nagy számolyhoz hasonlít, erre teszik a kenyeret, csontvillákat, és kanalakat; apró tányérokon ott vannak a fűszerek, sajt, csemegék, míg az ételeket nagyobb tálban a középre teszik, s aztán mindnyájan a közös tálból esznek. Ebéd után kényelmesen heverésznek s legkedvesebb mulatságuk, ha valaki meséket mond. A gyermekek elhallgatnák sokáig, csak hogy nem szabad ám, mert kilencz órakor le kell feküdni.

A mecsetek mellett lévő karesu minaret (torony) erkélyéről a muezzin, (egyházfi) napjában ötször inti a hívőket imádságra. De ezen az öt rendes imádságon kívül a török fiut korán megtanítják arra

is, hogy szorgalmasan forgassa a tesbiht, az olvasót. A tesbih olyan, mint a nálunk is szokásos olvasó, apró; felfűzött golyókból áll. A szegények fából, a gazdagok drágakövekből készítették az apró golyókat, melyeket zsinórra fűznek; de legtöbbször becsülik az olyan olvasót, melyet ájtatos zarándokok Mekkából hoznak. Mekka a mohamedánok szent városa, ott van eltemetve az ő profétájok, Mohamed, kinek sírjához messzi földről zarándokolnak. Itt a zarándokok apró kővecskéket gyűjtenek, kifurják és olvasónak fűzik össze; az ilyen olvasó, mivel a szent helyről ered, becsesebb a legdrágább másfajta olvasónál. Minden olvasó kilencven-kilenc szemből áll, mert ennyi dicső tulajdonsága van, mint hiszik, Alláhnak (istennek) A kilencven-kilenc szem három-három csoportra van osztva s a szemeket a jámbor mohamedán lassanként lepereggeti az ujjai közt, minden egyes szemnél ismételvén Allah nevét. Minél többször teszi ezt napjában, annál nagyobb érdemet vél szerezni Allah kegyelmére.

Használ-e csakugyan az olvasó pörgetése? Hite boldogítja. Mi is csak Isten nevét emlegetjük, forgatván az olvasót. Annyi azonban bizonyos, hogy a mohamedán kis gyermek sok furcsa babona közt nő fel. Mikor a gyermek egészen kiesike, nem szívesen mutatják meg idegennek, mert azt hiszik, hogy ez szerencsétlenséget hozhatna a babára. Ezért az idegen, ha a kis gyermeket látja, köteles legelőször is felkiáltani »Mas Allah!« (Isten óvja meg.) Mivel pedig mégis megeshetik, hogy valaki nem mondja ezt, tehát a gyermeknek mindenféle olyan

apró tárgyakat akasztanak a nyakába, melyekről azt hiszik, hogy bűvös erejük van s megóvják a piczikét betegségtől és veszedelemtől.

Játék dolgában a török gyermek sokkal szegényebb, mint ti vagytok, kis olvasóim. Azt a sokféle mulatságos játékot, mely nálunk szokásos, a török gyermek nem ismeri; az öregek nem is igen törődnek vele, hogy a gyermekek találjanak-e valami kellemes szórakozást, ha dolgukat elvégezték; a török fiú tehát úgy tölti szabad óráit, a hogy tudja és ha unatkozik, hát azt hiszi, hogy nem lehet máskép, Allah úgy rendelte. Társaságban a fiúnak nem szabad beszélni, sőt ha apjával együtt van a szobában, le sem szabad ülnie, míg atyja különösen meg nem engedi; szólnia pedig csak akkor szabad, ha kérdeznek tőle valamit. Így aztán a török gyermek hamar rászokik a nagy komolyságra és ritkán pajkoskodik. De megtanul e mellett két nagyon szép dolgot is: becsületességet és mértékletességet. A legnagyobb ritkaság, hogy mohamedán gyermek tolvaj legyen és épen olyan ritkaság, hogy torkoskodjék. E hibákról fiatalon szokik le s ezért, mikor felnőtt emberré lesz is, becsületes és mértékletes marad.

A mit eddig elbeszéltem, az különösen a török gyermekekről szólt. De nem csupán törökök vannak mohamedán hitűek. Épen úgy, mint keresztények vannak magyarok, németek, francziák és más mindenféle nemzetbeliek: mohamedánok is sokféle nemzetből valók vannak. Általában nagyon hasonlóan nevednek mindenütt, de mégis a különböző országokban különböző szokások vannak; azért tehát

utazzunk nápolyból tomba. H keresitek, országra, végig s m eddig is ö

Egy szintén a nak kere neveznek. és koptok mint a k kis olvasó egyiptom tomiakná mint a t egy kis b gonosz s akarják r tehesse, k két, a mi tendeig r tik és me örülnek.

baj volna ket; azt jaj de r szülők é így bizn nem bár köszönő kis testv

A v nem tar kat és j A gazda az utcza vesebb

utazzunk még egy kicsit tovább Konstantinápolyból, még melegebb vidékre, Egyiptomba. Ha a térképen Afrika felső részén keresitek, hamar rátaláltok az ősrégi híres országra, melyen a Nilus folyó folyik végig s melyet, tudom, a Szentírásból már eddig is ösmertek.

Egyiptomban az uralkodó néposztály szintén a mohamedán hitet vallja, de vannak keresztények is, kiket *kopt*-oknak neveznek. Az egyiptomiak, mohamedánok és koptok egyaránt még miveletlenebbek, mint a konstantinápolyi törökök, és ti, kis olvasóim, aligha cserélnétek a szegény egyiptomi gyermekekkel. Mert az egyiptomiaknál még több a furcsa babona, mint a törököknél. Legelőször is, a mint egy kis baba születik, hát azt hiszik, hogy gonosz szellemek környékeznek és meg akarják rontani. És hogy a gonosz ezt ne tehesse, hát olyan csuffá kell tenni a kicsikét, a mint csak lehet. Legalább egy esztendeig nem mosdatják, föl nem öltöztetik és mentül förtelmesebb, annál jobban örülnek. Ha vendég jön látogatóba, nagy baj volna, ha megdicsérné a kis gyermeket; azt kell mondania: »Jaj de förtelmes, jaj de rut az istenadta!« Ennek aztán a szülők és rokonok nagyon örülnek, mert így biznak benne, hogy a gonosz szellem nem bántja a kicsikét. Mi bizony megköszönők, ugy-e, ha valaki ilyet mondana kis testvérekénkre!

A vagyonosabb családok persze már nem tartják meg annyira a régi babonákat és jobban tanítják is a gyermekeket. A gazdagok háza ugy van építve, hogy az utcára alig van ablak; de annál kedvesebb tornáczok, erkélyek nyílnak az

udvarra, kertre s itt játszanak a gyermekek kedvenc galambjaikkal, kecskéikkel. A fiuk napközben eljárnak iskolába s ép ugy tanulják a koránt, mint a konstantinápolyi kis törökök, a leányok pedig ott-hon tanulnak himzést, a miben nagyon ügyesek. Tanítójuk sokszor egy-egy szerencsen rabszolgáló, a kit nagyra becsülnék, ha érti az efféle dolgokat. Nem is érzi a rabszolgáló semmiben a rabságot, hanem ugy van a háznál, mint valami jó öreg cseléd; a gyermekek szeretik s a rabszolgáló is ugy. hozzászokik uraságához, hogy akkor volna szerencsétlen, ha el kellene távoznia a házból.

Tanulják a koránt még a szegény sorsu egyiptomi fiuk is, de nem sok marad meg emlékezetökben, mert mihelyt egy kicsit fölcseperedtek, dologhoz kell látniok. Sok fiatal fiú vándorol be a fővárosba, Kairóba (keressétek meg a térképen.) hogy ott keresse meg mindennapi kenyerét mint szamar-hajcsár. Szülei szereznek neki egy szamarat, reá csinos nyerges és szerszámot és ezzel aztán meg kell élnie. Meg is él, még pedig az európai utasok tartják el. Kairó városa tudniillik nemcsak nagy kereskedő város, hanem igen érdekes helyen fekszik is, a Nilus partján, a nagy sivatag szélén. Egészen közel vannak a híres gulák, az őskori egyiptomi királyok temetkező helyei s közel van sok más rendkívül érdekes, nagyszerű rom a sok ezer év előtti időkből. Ezeknek megtekintésére Európából mindig sokan járnak; és sokan időznek Kairóban olyan európaiak is, a kik betegek s üdülést keresnek, mert az ottani éghajlat nagyon enyhe; tél nincs és mikor nálunk fagy, havazik,

akkor ott a legkellemesebb tavaszi idő jár. A sok idegen természetesen mindent megnéz, a mi érdekes látni való; kirándulásokat rendeznek és ekkor aztán szükségök van az egyiptomi fiukra és a szamárra. Mert többnyire számárháton nyargalva rándulnak ki. A vendéglők előtt egész csapat fiu tanyáz és mihelyt idegen lép ki a kapun, körülfogják, mindegyik kínálgatja a maga szamarát. Nagy az öröme annak, a ki kapott utast. Kantáron fogja a szamarát, fölsegíti a nyeregbe a vendéget, maga pedig elől szalad és torkaszakadtából kiáltoz a szembe jövőknek, hogy térjenek ki. Az ügyes ficzkók jól ismernek minden helyet, melyet az idegenek megszoktak látogatni; birnak órákon át gyalogolni és egy pár szót meg is tanulnak az európai nyelvekből, úgy hogy a mi épen legszükségesebb, azt megértik. Az idegenek jól megfizetik a fiuk szolgálatát s ezek ilykép nemcsak maguk megélnék, hanem többnyire még szüleiknek is visznek haza pénzt. A fárasztó gyaloglás után egy kicsit pihennek, aztán összegyűlnek csapatokba és játszanak. Legkedvesebb játékuk a »mankalah«, melyet sima homokos földön kis pálczákkal és csigahéjjakkal játszanak. Nagyon szeretik a dalt és zenét és a Nilus partján sokszor hallatni a darabukke, (dob,) síp, gitár formálant hangjait.

A gazdagok drága szövetekbe öltöztetik gyermekeiket, de a szegények beérik egy vászon köntössel s cipőt kevés egyiptomi fiú ismer. Attól nem kell őket félteni, hogy meghülnek, mert az év nagyobb részében inkább a forróság elől igyekeznek hűvös helyre menekülni. De a forróságot

is nagyon birják s mikor az európai ember ájuldoz a hőségétől, ők baj nélkül járnak a napon. Sötét is a bőrük, mintha csupa cigány-rajkok volnának.

AZ ÉN KIS VEREBEM TÖRTÉNETE.

Tisztelt Forgó bácsi!

AGY kérésem volna. Talán sikerül. Ha szabad, hát kimondom.

Volt nekem egy igen, de igen kedves kis madarkám 6 és $\frac{1}{4}$ évig. Ugy megszerettük egymást, hogy miután most el kellett egymástól válnunk örökre, az bizony nékem nagyon, de nagyon nehezemre esett.

Az volna az én nagy kívánságom, hogy többen is tudnának az én jó kis madarkám elmúlt életéről. Azért szépen megkérném kedves Forgó bácsit, legyen szíves és a mi kedves »Kis Lap«-unkban közöljön az én kedvencem elmúlt életéről valamit. Talán megkönnyebbülne egy kissé nagy fájdalom, ha tudnám, hogy többen is sajnálkoznak szegény kis kedvencem és játszótársam sorsán.

Hogy megkezdjem, elmondom hogyan történt a dolog.

Mikor én még olyan 4—5 éves kisgyermek voltam, elmentem egy szép őszi napon kedves nénikémmel a szép nagy sétaterre sétálni. Egy kis babakocsiban szép hófehér nyulacskát vittem magammal mulatságnak és amint úgy odanéztam egy fa tövéhez, ott láttam egy kis madarat vergődni. Oda siettem, fölvettem és láttam, hogy ez egy igen-igen piczike kis veréb, még joformán tolla sem volt. Szegénykét megsajnáltam, zsebkendőmbe takartam és haza vittem. Csakhogy igen kicsike gyermek voltam még én is! Nem tudtam a nyulat a kis kocsiban tolni, meg a madarat is vinni. Mi maradt hátra egyéb, mint, hogy a jó néni keze tolt a kocsit, mert én magam a madarkát akartam vinni. És

igazán ne mert a k nevedet nekem.

Mik szépen é mert a ve De aztán hagyta és azért mir Ha időm ját és aki ha a »K olvastam hajamat talhoz j papirost, rajta. E vállamra mert a m hatja m szeretter mikép r szem. M megfogja csőrü m ennivaló »Kis La madarat ságban szegény nyü vég tem vol szomorú talán n legalább természet

An tudom l róla, me szomorú

A madárk kedvenc a közel sze, mi

igazán nem volt hasztalan a fáradságom, mert a kis madár szépen üdült és fölnevekedett és sok kedves órát szerzett nekem.

Mikor körülbelül egy éves volt, oly szépen énekelt, hogy egész csoda volt, mert a verebek sohasem szoktak énekelni. De aztán később az én verebecském is elhagyta és soha többé nem énekelt; hanem azért mindig nagyon vig és jókedvű volt. Ha időm volt, kinyitottam a kalitka ajtaját és akkor jókedvűen a vállamra ugrott, ha a »Kis Lap«-ot vagy más mesekönyvet olvastam, ő mindig a vállamon ült és hajamat huzigálta. Ha irtam, az íróasztalhoz jött és úgy meg-megcibálta a írópapirost, hogy nagyot nevettem mindig rajta. És ha zongoráztam, akkor is a vállamra röppent vagy a szék karjára ült, mert a muzsikát nagyon szerette. Gondolhatja mindenki, hogy én aztán mennyire szerettem. Nem tudtam magamat semmiképp rászánni, hogy szabadon ereszszen. Mindig azt gondoltam, hogy vagy megfogják a gyerekek, vagy a többi erős csőrű madár összetépi, vagy nem talál ennivalót. Pedig hányszor olvastam a mi »Kis Lap«-unkban is, hogy nem kell olyan madarat, mely szabadon szeret élni, fogóságban tartani. Ha tudtam volna, hogy szegény kis madárkámnak micsoda szörnyű vége lesz, örömet szabadon eresztetem volna és most nem volna ez a nagy szomorúságom. Ha eleresztettem volna, talán nem élt volna annyi ideig sem, de legalább meglett volna neki a szép szabad természetben öröme, boldogsága.

Amit még el kell mondanom, azt alig tudom leírni, és nem is fogok sokat írni róla, mert másképp megint ugy elfogna a szomorúság, hogy sírnom kellene.

A minapában is kieresztettem kis madárkám, és a macska, mely a második kedvencz volt a háznál és soha még csak a közelébe sem ment a madárkának (persze, mikor kalitkába volt csukva) ekkor

meglátta, hogy a madárka szabadon repked a szobában neki rohant és úgy megette, hogy én nem is tudom hogyan, csak-hogy mikor én bementem a szobába, sok apró toll volt a pallón elhintve, és a gonosz macska nyalta a száját. Ez volt az egyetlen jele annak, hogy mi történt drága kis madárkámmal. Hanem hogy mekkora volt az én fájdalom, azt igazán nem lehet leírnom, az leírhatatlan.

Maradtam kedves Forgó bácsinak
Bécsben, 1885. elején,

hű kis olvasója
P. C. M.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXVIII. köt. 8-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Konkoly Gyula, Hutiray Andor, Jacobovics Leó és Jenő, Wiener Maris, Salzberger Jakab, Honéczy Sándor (részben), Szabó Ida, Resofszky Emil és Viktor, Szakáll Ilonka és Jolánka, Schneider Etel és Imre, Rác Jolán és Albertine, Pázmány Mimi és Olga.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Hutiray Andor. Már azt nem tudom, hol és hogyan cserélik be az elhasznált levélbélyegeket. Hiszen te is bpesti lakos vagy; járj utána magad. — **Richtzeit Arthur.** Nem vetted észre a pósta-rovat végén a *dült betűkből* szedett közleményt? Ez mindazoknak szól, akiknek külön választ nem írhatok. Ha mindenik levélre felelni akarnék, a »Kis Lap«-nak első lapjától kezdhetném, amiben ugyan nem volna sok köszönet. — **Horváth Mari.** Olvasd el a Hutiray Andornak szóló üzenetet. Ha *ajándékozni* akarod: erre nézve már megemlítettem, hogy tudok két szegény, szorgalmas fiúcskát, akik nagy köszönettel fogadják. Ez esetben, mint sokan, egyenest a »K. L.« címére küldheted. — **Bittó Gizella.** Érdekes olvasmány és tanulságos. Majd sorát ejtem ennek is, mint a Pistáénak. Együtt fordítottatok? — **Lampel Sándor.** Azt szíves örömet veszem tudomásul, hogy ti, hálás gyermekek, díszel ünnepeltétek Schäfer Lipót urat, a ti derék tanítótokat, aki 25 éve, hogy sikeresen oktatja, neveli a gondjaira bizott gyermekvilágot. De annak a közlésére már nem igen van szükség, hogy Bertán spanyolcsipkés kázmér ruha volt, Czéljának meg milyen szépen omlottak alá a fürtjei. Inkább azt említem, hogy az ünnepen s a lakomán helyesen köszöntötték fel a kis lányok

az érdemes jubiláriust. Az általak nyilvánított jókívánságokhoz én is egész szívből hozzá járulok, mert a nevelés és tanítás tövise pályája nem igen nyújt anyagi sikert; s ezért annál nagyobb jelentősége van azon erkölcsi jutalomnak, melyet a ti tanítotok ünneplő hálátokban föllehetett. — **Schvarcz testvérek.** Gratulálók színi előadásatok erkölcsi és anyagi sikeréhez. — **Trattner L.** A meleg, zajos megemlékezés kedves elégtételre szolgál. Szíves üdvözléteimet küldöm mindnyájoknak. — **Sz. Mhlync.** Hiszen az nem vers! De hogy is tellenék egy öt éves babától? — **Janovitz testvérek.** Egészen küldjétek be. A nem használható kéziratokat nem őrzöm. — **Auer Jenőke.** Dezső bácsinak igaza van. A Csicseri név régi magyar név, valamint a Bors is, és nincs rajta mért szörnyűközni. — **Steiner Dezső.** Amint a nevek ki vannak vonva, a leveleket elégetem, s így nem tudom, a sok közül téged illetett-e vagy sem. — **Porucz Olga.** Egy dolgot kétszer hogy beszélnek el? Mindig újat közlök. Ha a már megjelent közlemények iránt érdeklődöl, legjobb utána nézni a régi kötetekben. Az a fiatal néni ke csak nem pusztította el a »Kis Lap« régi kötetait? Jó nagy bátyátok szeretetére, tudom, ezután is méltók lesztek. — **Kispál Klára.** Az ilyen kis babától, mint te, elég, sőt sok is. Nagyon nőj! — **Kubiesek testvérek.** Az illető rovatban megtaláljátok felebaráti működéseik eredményének kimutatását. — **Jurenák Margit.** Gyermeki soraid s azoknak gyöngéd foglalatja igen jól estek nekem. Örömmel nézek eléje látogatásodnak. — **Hetyey Pál.** Bizony igazad van, Palim. A szedőszekrény kis ördöge, aki meg nem kímél a világon semmitféle nyomtatott művet, a legszorgosabb vigyázat daczára is megtette a »két barátot« »két batát«-nak. De ez még szelid sajtóhiba, mert nincs értelme. Azok a legbosszantóbbak, amelyek az értelmet zavarják meg, mint megesett, hogy »diszmunka« helyett »disznóka« került a szövegbe. — **Rost Frieda.** Tulságosan hosszú. — **Nyáry Miklós.** Igazad van. A toll is megbotlik, az ölbetű is megcsuszamlik néha. Küldd be bátran. — **Kolossy Ilonka.** Levélkéd valóban kedves; írásod, ahhoz képest hogy csak hét éves vagy, mindössze három hónapja, hogy írni tanulsz, szinte meglepő. Örvendek testi és lelki épüléseden s meleg soraidat nagyon köszönöm. — *Több rendbeli rejtőeny, elbeszélés stb., melyet itt egyenkint elő nem sorolok, egy s más okból nem közölhetők.*

Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: Bolyó Irén és Blanka 1 frt.

*

A *bölcsöde* javára: Schvarcz Irma, Giza és Bella 5 frt. — A már eddig kimutatott 413 frt. 50 krral együtt 418 frt. 50 kr.

A *Seiler-árvák* fölsejlesztésére adakoztak: Szt. Iványi Margit 1 frt., Pappszász Ida, Eszter, Mariska és Pista 4 frt., Wollner Josefina és Honora 1 frt., Schossberger Elvira és Olga 1 frt., Schvarcz Irma, Giza és Bella 5 frt., Fuchs Margit 2 frt., Hajas Gyula és Esz-tike 1 frt., Sigmund Elek, Emil és Andor 1 frt., Devecsis Anna és Gyula 1 frt., Tolnai testvérek 1 frt., Kubiesek Szabina küldeménye 5 frt. (Eredményeképp egy színi előadásnak Bálmezon, melyben közreműködtek: Kubiesek Szabina, Irma és Oszkár, Papp Kornélia és Halle Hermína.) Szeles Olga 1 frt., Engelmann testvérek 1 frt., Kállay Mártha 1 frt., Malonyay Tamás 50 kr., Beliczay Irénke 1 frt. 50 kr., Kaufmann Regina 1 frt., Horváth Gizzi 1 frt., 50 kr., Weisz Ilonka 1 frt., Kovács Margit és Béla 2 frt., Schmidl Mariska 40 kr.

Ez adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« című napilapban.

Az *Ég áldása* legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez.

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „KIS LAP“ amaz előfizetőit, kiknek előfizetésük e hóval lejár, szíveskedjenek megrendeléseket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre . . . . . 1 frt 40 kr.
Félévre . . . . . 2 frt 80 kr.
Egész évre . . . . . 5 frt 60 kr.

Az előfizetések, (melyeknek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata) a „KIS LAP“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1885. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.